

ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน

บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด

**FINANCIAL SKILLS AFFECTING SAVING BEHAVIOR OF EMPLOYEES
IN THAI AVIATION INDUSTRIES COMPANY LIMITED**

นัฐวรรณ หมั่นภักดี

สาขาวิชา การเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Nattawan Muenpakdee

E-mail : nattawan.m120@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Finance, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ พนักงานบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด มีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 889 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ด้านความรู้ทางการเงิน โดยรวมเท่ากับ 0.934 ด้านพฤติกรรมทางการเงิน โดยรวมเท่ากับ 0.913 และด้านทัศนคติทางการเงิน โดยรวมเท่ากับ 0.925 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบ

แบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD และสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีช่วงอายุ 26 – 35 ปี มีสถานภาพสมรส อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีตำแหน่งงานเป็นพนักงาน (Junior) และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท ซึ่งพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด มีความคิดเห็นต่อปัจจัยทักษะการเงินโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ปัจจัยทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ทักษะทางการเงิน, พฤติกรรมการออม

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาความท้าทายทางเศรษฐกิจและสังคมด้านต่าง ๆ อาทิ หนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนและธุรกิจในวงกว้างยิ่งเน้นย้ำความสำคัญของการมีทักษะทางการเงินที่ดีอันจะเป็นภูมิคุ้มกันให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองได้

การสร้างทักษะทางการเงิน ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่จำเป็น ผู้ที่มีทักษะทางการเงินดีจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน จะสามารถวางแผนและบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการใช้จ่ายการเก็บออม และการจัดการหนี้สินซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันทางการเงินสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพูนความมั่งคั่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทักษะทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้คือวัยทำงานและเป็นกำลังหลักต่อการออมของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางส่งเสริมการออมต่อกลุ่มคนในวัยทำงาน และเพื่อส่งเสริมทักษะทางการเงินที่ดีของคนไทยอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด

ขอบเขตงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน ประชากรของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 889 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

- 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน
- 1.2 ปัจจัยระดับทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด

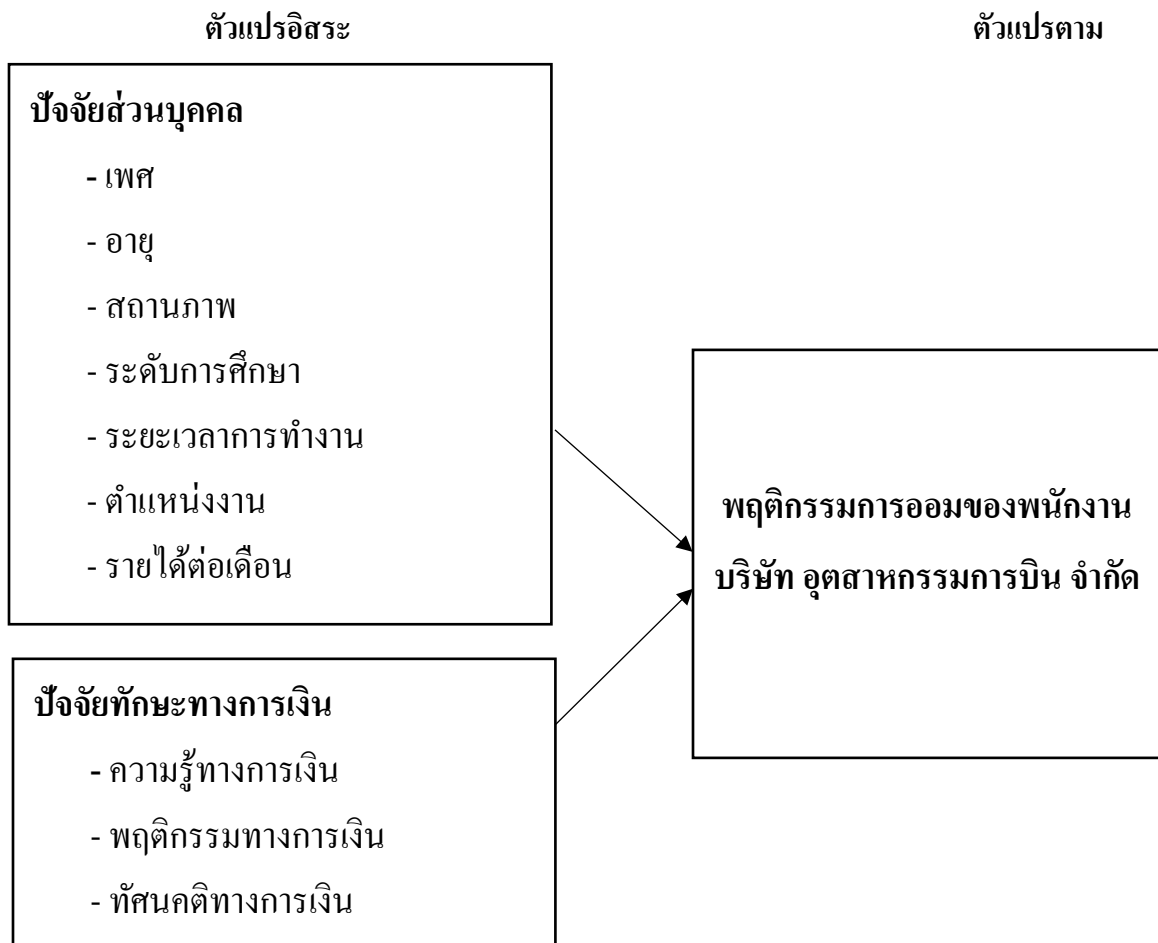
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการออมเป็นนิสัย

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยระดับทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการศึกษามาใช้ในการส่งเสริมทักษะทางการเงินในรูปแบบที่เหมาะสมกับประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ

3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการศึกษาพฤติกรรมการออม โดยพิจารณาผลการศึกษานี้ ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการออมในอนาคตแก่ผู้ที่มีสนใจข้อมูล

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ หมายถึง ลักษณะทางเพศมีผลต่อระดับการรับรู้การแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ต่างกันเป็นลักษณะเฉพาะที่แสดงความเป็นชาย หรือ หญิง

อายุ หมายถึง ช่วงอายุที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงวัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ การแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน ซึ่งอายุนับตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถามโดยนับหน่วยเป็นปี

สถานภาพ หมายถึง สถานการณ์ครองคู่ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1. โสด 2. สมรส 3. หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่ต่างกัน เป็นตัวชี้วัดที่มีผลต่อการตัดสินใจ หรือการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งระดับการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ นับจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในองค์กรการเริ่มทำงานในองค์กร ซึ่งได้รับการถ่ายทอดหรือรับรู้การทำงานจนถึงปัจจุบัน โดยนับหน่วยเป็นปี จนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่งงาน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด อายุตั้งแต่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปีจนถึงอายุ 56 ปีขึ้นไป ตำแหน่งงานตั้งแต่พนักงาน (Junior) จนถึงผู้จัดการ (Manager) ขึ้นไป

รายได้ต่อเดือน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากในแต่ละเดือน เช่น เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าตอบแทนพิเศษ เป็นต้น ปัจจุบันโดยนับ หน่วยเป็นปีจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทักษะทางการเงิน

ทักษะการเงิน หมายถึง การตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญความชำนาญทัศนคติ และพฤติกรรม ในลักษณะที่มีผลให้บุคคลเกิดการตัดสินใจทางการเงินที่ดีและในที่สุดจะช่วยส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพทางการเงินที่ดี แบ่งการวัดเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม หมายถึง การที่พนักงานบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัดการแบ่งส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิรินุช อินละคร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ทั่วไปทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับความรู้ทางการเงินบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ระดับทัศนคติทางการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับพฤติกรรมทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับดี ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับความรู้และพฤติกรรมทางการเงินของนิสิต แต่พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลในทางบวกต่อทัศนคติทางการเงินของนิสิต

พรชนิต เหมไพบุลย์และ ลดาวัลย์ ขมจินดา (2562) ได้ศึกษาทักษะทางการเงินของคนวัยทำงานในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ทำงาน มีทักษะทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณัฐมน เพิ่มสุข (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษา พบว่าระดับทักษะทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าทักษะทางการเงินด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม ส่วนด้านความรู้ทางการเงิน พบว่า มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม ส่วนทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน พบว่าไม่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

ณัฐชยา สกุลพอง (2562) ศึกษาทักษะทางการเงินที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการก่อหนี้ของครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและอื่น ๆ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้คือ เพศ (Sex) เพศหญิงมีความน่าจะเป็นในการก่อหนี้เกินตัวมากกว่าเพศชาย และทักษะทางการเงิน (FLS) เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าว พบว่า ระดับทักษะทางการเงินที่สูงขึ้นจะช่วยลดโอกาสในการก่อหนี้เกินตัวลง แต่เนื่องจากทักษะทางการเงินมีองค์ประกอบ 3 ด้าน จึงนำไปสู่การวิเคราะห์ด้วย Multinomial Logit ซึ่งพบว่า ความรู้และพฤติกรรมทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการก่อหนี้เกินตัว

กรณีศึกษา วาระวิชะนี (2560) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ทางการเงินโดยเฉลี่ยร้อยละ 79.14 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด อายุตั้งแต่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปีจนถึงอายุ 56 ปีขึ้นไป ตำแหน่งงานตั้งแต่พนักงาน (Junior) จนถึงผู้จัดการ (Manager) ขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 889 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด, 2565) เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของของ Taro Yamane (1973) ที่ค่าระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้อยู่ที่ 5% มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% จากประชากรทั้งหมด 889 คน จากการคำนวณ จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการใช้ในการวิจัย จำนวน 276 ตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยทักษะทางการเงิน และปัจจัยพฤติกรรมออมของพนักงาน

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์จากสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัดที่ต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test

2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัดที่ต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ซึ่งหากพบว่า มีความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Multiple Comparisons (LSD)

2.3 ปัจจัยทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด จำกัด จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีช่วงอายุ 26 – 35 ปี มีสถานภาพสมรส อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีตำแหน่งงานเป็นพนักงาน (Junior) และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท ซึ่งพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด มีความคิดเห็นต่อปัจจัยทักษะการเงินโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ปัจจัยทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงินมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีเพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะธิดา เกตุแก้ว

(2562) ได้อธิบายว่า เพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากปัจจุบันทุกเพศมีสิทธิความเท่าเทียมกันมากขึ้น ทำให้ข้อแตกต่างและข้อจำกัดระหว่างเพศลดน้อยลง และไม่สอดคล้องกับวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) เพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการกรุงเทพมหานครที่เป็นเพศหญิง สังคมมีอิทธิพลกับตนเองเป็นอย่างมาก การอุปโภคบริโภคสินค้าบางอย่างมีการเปรียบเทียบและการแข่งขันกัน ทั้งการแต่งตัว เครื่องสำอาง ฯลฯ จึงอาจทำให้เพศหญิงมีเงินเหลือเก็บออมได้น้อยกว่าเพศชาย

1.2 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีอายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสถิตินทิพย์ หาคำ (2561) ได้อธิบายว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ไม่ต่างกัน ดังนั้นหากองค์กร บุคคล หรือสถาบันการเงิน ต้องการสร้างหรือดึงดูดให้บุคคลเกิดการออมที่สูงขึ้น อายุไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณา เพราะอายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่ไม่ต่างกัน

1.3 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีสถานภาพที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด แตกต่างกัน ทั้งนี้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพโสด มีพฤติกรรมการออมโดยรวมแตกต่างเป็นรายคู่กับพนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ โดยที่พนักงานที่มีสถานภาพโสด มีพฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า พนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ และพบว่าพนักงานที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการออมโดยรวมแตกต่างเป็นรายคู่กับพนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ โดยที่พนักงานที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า พนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของนเรศ หนองใหญ่ (2560) อธิบายว่าสถานภาพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน พบว่า สถานภาพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันในพฤติกรรมการออมซึ่งประกอบด้วย ออม โดยเก็บเงินสดไว้ในมือที่ทำงาน ออมเงินโดยการเล่นแชร์ เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ และออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรที่ทำงาน ออมเงินโดยการนำเงินไปให้กู้ยืมและออมเงินโดยการนำไปซื้อทองหรือลงทุนในหุ้น

1.4 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด แตกต่างกัน ทั้งนี้ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีพฤติกรรมการออมโดยรวมแตกต่างเป็นรายคู่กับพนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท โดยที่พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มี

พฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า และพนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีพฤติกรรมการออมโดยรวมแตกต่างเป็นรายคู่กับพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท โดยที่พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีพฤติกรรมการออมโดยรวมมากกว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท สอดคล้องกับงานวิจัยของลินทิพย์ หาคำ (2561) พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน หากต้องการให้ผู้ออมเกิดการออมมากขึ้น ควร มีกิจกรรมที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน เพื่อให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกิดการรับรู้หรือสนใจ ให้ออมสูงขึ้น

1.5 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีระยะเวลาการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา นวลรอด (2563) ได้อธิบายว่า ระยะเวลาการทำงานที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีระยะเวลาการทำงานหรือประสบการณ์ทำงานที่มากจะมีพฤติกรรมการออมหรือความมั่นคงทางการเงินมากกว่าบุคคลที่มีระยะเวลาการทำงานที่น้อยกว่า

1.6 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของชยาภรณ์ ประภากิจ (2560) พบว่า บุคลากรในสังกัดสำนักงานพระราชวังที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน เนื่องจากบุคลากรที่มีตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนเงินที่น้อย และพนักงานสำนักงานพระราชวังพิเศษมีพฤติกรรมการออมในรูปแบบการออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน เช่น เก็บเงินสดไว้ในมือ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และออมในรูปแบบของทรัพย์สินที่มีค่ามากกว่าบุคคลที่มีตำแหน่งงานพนักงานสำนักงานพระราชวังและประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ

1.7 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา เบญจรงค์พันธ์ (2562) พบว่า บุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งมีความเห็นว่าบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่มีต่างกันนั้น เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมไม่ว่าจะ

เป็นด้านปริมาณการออม ด้านวัตถุประสงค์การออม ยกเว้นด้านรูปแบบการออม ที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน

2. ผลการวิจัยปัจจัยทักษะทางการเงิน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยทักษะทางการเงินด้านความรู้ทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศิวัช กรุณาเพ็ญ (2560) ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูง จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านระดับทักษะทางการเงินกับระดับการออม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงิน พบว่าทักษะทางการเงินกับระดับการออม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงินมีผลต่อระดับการออมของคน Gen Y เนื่องจากการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงินจะส่งผลสนับสนุนให้บุคคลเป็นผู้ออมเงิน มีแนวโน้มในการเก็บออมเงินมากกว่าบุคคลที่ไม่มีความรู้ในเรื่องการเงิน ดังนั้นบุคคลที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องการเงินและการออมเหล่านี้ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยทำให้ Gen Y สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสม มองเห็นความเสี่ยงและลดความกระจายความเสี่ยง

2.2 ทักษะทางการเงินด้านพฤติกรรมการเงิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิวัช กรุณาเพ็ญ (2560) พบว่า ด้านพฤติกรรมการเงิน มีอิทธิพลสูงที่สุดในตัวแปรอิสระทั้งหมดในการอธิบายตัวแปรตาม คือระดับการออมของคน Gen Y เนื่องจากการมีพฤติกรรมการเงินที่ดี รวมถึงการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงินที่ดี และทัศนคติทางการเงินที่ดีจะส่งผลสนับสนุนให้บุคคลเป็นผู้ออมเงิน มีแนวโน้มในการเก็บออมเงินมากกว่าบุคคลที่ไม่มีความรู้ในเรื่องการเงิน และพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ได้ปฏิบัติจริงจนเป็นนิสัย ดังนั้นบุคคลที่มีพฤติกรรมการเงินที่ดี คือเป็นผู้มีวินัยในการออม จะมีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความสนใจในเรื่องการเงินและการออม

2.3 ทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิรินุช อินละคร (2563) ทำการศึกษารวบรวมการวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรี

ราชา พบว่า ความรู้และทัศนคติทางการเงินส่งผลในทางบวกต่อพฤติกรรมทางการเงิน กล่าวคือ ทัศนคติทางการเงินที่ดีส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงินด้วย ดังนั้นการส่งเสริมทัศนคติอาจจะเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์โดยผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หน่วยงานของรัฐ ควรปลูกฝังทัศนคติทางการเงินที่ดีผ่านสื่อต่าง ๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีสถานภาพที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด แตกต่างกัน โดยพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีสถานภาพโสด มีพฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า พนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ นอกจากนี้ พนักงานที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า พนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย/แยกกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ควรมีส่งเสริมหรือการจูงใจด้วยวิธีที่แตกต่างกัน เพื่อให้เข้ากับทุกสถานภาพของพนักงานบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด รวมไปถึงเข้ากับแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อให้พนักงานเองรู้สึกว่าการส่งเสริมการออมเป็นเรื่องที่สำคัญ จำเป็น หรือมีการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินและการออม

พนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด แตกต่างกัน โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีพฤติกรรมการออมโดยรวมน้อยกว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท นอกจากนี้พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีพฤติกรรมการออมโดยรวมมากกว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า พนักงานบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ยังมีการศึกษาสูง ก็จะมีพฤติกรรมการออมเพิ่มขึ้น อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้ที่มีการศึกษาที่สูงกว่าจะได้เปรียบในเรื่องประสบการณ์และสามารถหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ ซึ่งจะได้เปรียบในเรื่องการวางแผนทางการเงินที่ดี และรูปแบบการออมในอนาคต ดังนั้นจึงควรพัฒนารูปแบบการออมและการลงทุนที่ตอบโจทย์กับพนักงานบริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ เงินลงทุน กองทุนรวม พันธบัตร บิตคอยน์ และประกันชีวิต เป็นต้น

1.2 ปัจจัยทักษะทางการเงิน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเงิน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นเรื่องการวางแผนทางการเงินระยะยาวและพยายามทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นประเด็นที่สำคัญมากที่สุด บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัดจึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากที่สุดเช่นกัน รองลงมาคือ เรื่องการรู้จักวิธีการวางแผนเงินรู้ว่ามียาไรได้เท่าไรและจะมีรายจ่ายเท่าไร และเรื่องการชำระจ่ายบิล/หนี้ต่าง ๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าบัตรเครดิต ตรงเวลา ซึ่งบริษัท อุตสาหกรรมการบิน ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเรื่องพฤติกรรมการเงินของพนักงาน

ด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัย พบว่า พนักงานเมื่อมีเงินก็ต้องใช้ให้เต็มที่ ไม่ต้องคิดเพื่อวันข้างหน้า เป็นประเด็นที่สำคัญมากที่สุด บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัดจึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากที่สุด และหาแนวทางเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิดและเปิดมุมมองรูปแบบใหม่ให้กับพนักงาน บริษัท อุตสาหกรรมการบิน จำกัด นอกจากนี้ควรส่งเสริมพนักงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนเพื่อยามเกษียณ เป็นข้อตกลงหรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาขอบเขตด้านประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น ขยายการศึกษาประชากรทั้งองค์กร เพื่อให้ได้ความแตกต่างและความหลากหลายของงานวิจัยที่มากขึ้น

2.2 เนื่องจากการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงลึก สำหรับนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมด้วย

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ สังขนนท์ และคณะ. (2563). พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณ: กรณีศึกษากลุ่มตัวอย่าง พนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2563, วิทยาลัยดุสิตธานี
- กรณิกา วาระวิชนะนี้. (2560). ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์. การค้นคว้าอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชยาภรณ์ ประภากิจ. (2560). พฤติกรรมการออมของบุคลากรในสังกัดสำนักพระราชวัง. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ชานียะฮ์ ช่างวัฒนกุล. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรจังหวัดสตูล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ณัฐมน เพิ่มสุข. (2562). ทักษะทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครูในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. คณะบริหารธุรกิจ. สาขาวิชาเอกการเงิน
- ณิชกร อธิธิรัตน์ โชติ.อ(2562). พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณัฐชยา สกุลพอง. (2562). ศึกษาทักษะทางการเงินที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการกอบกู้หนี้ของครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและอื่น ๆ. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเงิน) คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์